ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՍՏՈՒԳՎԱԾ Է 1961 Թ.

ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

4312-292

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՖՈՆԴԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ Библиотека

ԳՅՈՒՂՀՐԱՏ—ՅԵՐԵՎԱՆ 1936

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՎԱԾ Է·
ԽՍՀՄ ՀՈՂԺՈՂԿՈՄԻ
ՏԵՂԱԿԱԼ՝ Մ.ՈՒԻՐԱԼՈՎ

ԽՍՀՄ-Ի ՊԵՏԲԱՆԿԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՂՍԻՑ՝ Մ.ԱԿԱՐՈՎ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ·
ԽՍՀՄ ՖԻՆԺՈՂԿՈՄ
ԳՐԻՆԿՈ

Մոսկվա 1935 թ. նոյեմբերի 17

631.16
4-

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՖՈՆԴԵՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԲԱՆԿԻ ՀԱՇԻՎՆԵՐՈՒՄ ՆԵՐԳՐԱՎԵԼՈՒ ՅԵՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԸ ՅԵՎ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՅՈՒՅՑ ՏԱԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

A
36744

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհն իր «Գյուղբանկի գործունեության վերաբերյալ» սեպտեմբերի 22-ի վորոշման մեջ նշեց, վորպես Գյուղբանկի աշխատանքի խոչոր բաց, կոլտնտեսությունների ու բանկի կենդանի կապի թերի լինելը՝ նրանց ֆինանսական տնտեսության կազմակերպման ոգնության բնագավառում, վորի հետևանքով դրամական անբաժանելի ֆոնդերի զգալի մասն ոգտագործվել է Գյուղբանկի կոնտրոլից դուրս։ Միաժամանակ ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհը հաստատել է կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի կազմության և այն Գյուղբանկում պահպանման կարգը։

ՀԱՅԿՈՄԿԱՅԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 2

Գյուղբանկի կարևորագույն խնդիրը համարելով կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի ներդրավումը բանկի հաշիվներում և նրանց ֆինանսական տնտեսության և հաշվառման կարգավորման բնագավառում ոգնություն ցույց տալու գործում, ԽՍՀՄ ժողկոմխորհը պարտավորեցնում է Գյուղբանկին.

ա) Իր գործունեության մեջ կիրառել կոլտնտեսությունների և Գյուղբանկի բաժանմունքների միջև հատուկ պայմանագրերի կնքման պրակտիկան, պարտավորեցնելով կոլտնտեսություններին, բանկում պահելու իրենց դրամական անբաժանելի ֆոնդերի ազատ մնացորդները, իսկ բանկին՝ կատարելու, կոլտնտեսությունների կարգադրությունների հիման վրա, նրանց դապիտալ ներդրումների հետ կապված հաշվարկային գործառնությունները, ինչպես նաև ցույց տալ կոլտնտեսություններին ոգնություն՝ նրանց ֆինանսների և հաշվառումը կազմակերպելու գործում։

բ) Կոլտնտեսությունների պահանջի համաձայն ապահովել Գյուղբանկի բաժանմունքներում պահվող անբաժանելի ֆոնդերի միջոցների առանձին բաց թողնելը։

գ) Կոլտնտեսություններին պետական վարկեր տալու դեպքերում՝ նախապատվություն տալ այլ հավասար պայմանների դոյության դեպքերում, այն կոլտնտեսություններին, որոնք բարեխղճորեն կատարում են անբաժանելի դրամական ֆոնդերի կազմության, պահպանման և ոգտագործման կարգը։

Այս կապակցությամբ Գյուղբանկի գործունեությունը՝ բանկի հաշիվներում կոլտնտեսությունների

անբաժանելի ֆոնդերը ներգրավելու և նրանց ֆինանսները ու հաշվառումը կազմակերպելու բնագավառում՝ հետագայում պետք է իրագործվի հետևյալ կանոնների հիման վրա։

I. ԳՅՈՒՂԲԱՆԿՈՒՄ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՖՈՆԴԵՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ՆԵՐԳՐԱՎԵԼՈՒ ՅԵՎ ՊԱՀԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

1. Գյուղբանկի բաժանմունքները բաց են անում ամեն մի կոլտնտեսության—նրա հայտարարության համաձայն—անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվ, որին գրանցվում են կոլտնտեսության կողմից մուծվող կապիտալ ներդրումներին հատկացնելու նպատակով հետևյալ դրամական միջոցները.

ա) Համաձայն Գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության 12-րդ կետի «Ե» ենթակետի՝ դրամական եկամուտներից անբաժանելի ֆոնդին կատարված հատկացումները (դրամական եկամուտների 10—20%-ի սահմաններում)։

բ) Կոլտնտեսության անդամների մուտքի վճարները։

գ) Կոլտնտեսության համայնացված անպետք գույքի վաճառումից ստացված միջոցները (բանվոր անասուն, ինվենտար, արտադրական նշանակություն ունեցող շենքեր և այլն)։

դ) Այն կոլտնտեսականներից ստացած միջոցները, որոնք նախքան կոլտնտեսություն մտնելը, ծախսել են իրենց ձիերը և ընդունելության ժամանակ պարտավորվել են 6 տարվա ընթացքում մուծել նրանց արժեքը (նոր կանոնադրություն 7-րդ կետ)։

ե) Փչացած և ջնասված դույլի վերաբերյալ պետապահովագրության կարգով ստացված հատուցումները (հիմնական արտադրական միջոցների վերաբերյալ միայն)։

զ) Գյուղբանկի կողմից անբաժանելի ֆոնդերի վերաբերյալ տրվող տոկոսները։

2. ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1935 թ. սեպտեմբերի 22-ի «Կոլտնտեսություններում դրամական անբաժանելի ֆոնդերի կազմության կարգի մասին» որոշման կատարությամբ, դրամական անբաժանելի ֆոնդերի միջոցները մուծվում են բանկի հաշիվներում հետևյալ կարգով։

ա) Կոլտնտեսությունների դրամական յեկամուտներից անբաժանելի ֆոնդերի հատկացումները մուծվում են բանկում՝ դրամական մուտքի ու յելքի նախահաշիվների հաստատման ժամանակ՝ կոլտնտեսությունների ընդհանուր ժողովների կողմից սահմանված ժամկետների համաձայն։

բ) Մուտքի վճարները, ինչպես նաև համայնացված անպետք դույլի իրացումից ստացված գումարները մուծվում են բանկ՝ նրանց ստացման դեպքերում։

3. Համայնացված դույլի պետապահովագրական հատուցումները Պետապի մարմինների կողմից անմի-

ջապես փոխանցվում են Գյուղբանկ՝ կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներին։

4. Բանկում անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներում պահվող կոլտնտեսային միջոցների վրա տարեկան մի անգամ բարձրվում են տոկոսներ (տարվա վերջը)։

5. Անբաժանելի ֆոնդերի հաշվին կոլտնտեսություններին տրվող վարկերի փոխանցումն արգելվում է։

6. Անբաժանելի ֆոնդերի դրամական միջոցները մուծվում են Գյուղբանկի (Գետբանկի) հաշիվներում կոլտնտեսությունների կողմից հետևյալ ձևով։

ա) Կոլտնտեսությունների հանձնարարությամբ, Գետբանկի կամ խնայդրամարկղների իրենց հաշիվներից փոխանցումներ կատարելով։

բ) Կոլտնտեսությունների հանձնարարությամբ նրանց պարտապանների կողմից փոխանցումների ճանապարհով։

գ) Գետբանկի կամ փոստի միջոցով կանխիկ դրամ մուծելով։

7. Դրամական անբաժանելի ֆոնդերը ծախսվում են կոլտնտեսությունների կողմից, գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության 12-րդ կետի «Զ» յենթակետի համաձայն, կազմված դրամական մուտքի ու ելքի նախահաշվով նախատեսված ձեռնարկումների վրա։

8. Կոլտնտեսության՝ Գետբանկի, խնայդրամարկղի ընթացիկ հաշվում կամ իր դրամարկղում դրամական միջոցներ չլինելու դեպքում, վերջինը կարող է ժամանակավորապես ծախսել անբաժանելի ֆոնդերի միջոցները կապիտալ ներդրման աշխատանքների հետ կապ չունեցող տնտեսական կարիքների համար

(սերմերի, կերի գնում և այլն)։ Նման դեպքերում, կոլտնտեսությունների վարչությունը՝ ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1935 թ. սեպտեմբերի 22-ի վորոշման կապակցությամբ և ՍՍՀՄ Գյուղբանկի բաժանմունքի հետ համաձայնեցնելով, սահմանում և անբաժանելի ֆոնդերից ծախսված գումարների վերականգնման ժամկետները։

Կոլտնտեսությունների վարչությունների կողմից փոխ վերցված գումարների, ինչպես նաև նրանց վերականգնման ժամկետների մասին բանկի բաժանմունքները կատարում են նշումներ՝ տվյալ կոլտնտեսության անբաժանելի ֆոնդի անձնական հաշվում։

9. Կոլտնտեսության անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներում պահվող միջոցների միակ կարգադրողը հանդիսանում է կոլտնտեսության վարչությունը։ Կոլտնտեսության կողմից գումարներ դուրս գրելու նպատակով տրված դրամական չեկերը և կարգադրությունները իրավական են միայն այն դեպքերում, երբ ունեն նախագահի (կամ նրա տեղակալի) և հաշվետարի (հաշվապահի) ստորագրությունները և հաստատված են կոլտնտեսության կնիքով։

10. Անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներից գումարներ են տրվում ինչպես անդրամական հաշվարկների կարգով, նույնպես նաև կոլտնտեսությունների գրավոր կարգադրությունների կամ չեկերի հիման վրա՝ դրամական կանխիկ միջոցներ տալու միջոցով։

Կոլտնտեսությունների անդրամական հաշվարկների դեպքերում՝ բանկի բաժանմունքները.

ա) Վճարում են կոլտնտեսությունների կողմից ակցեպտ յեղած կատարված աշխատանքների և ստացված ապրանքների հաշիվները։

բ) Կոլտնտեսությունների գրավոր կարգադրությունների հիման վրա ակրեդիտիվներ են բաց անում՝ այլ վայրերում գնումներ կատարելու համար։

գ) Կոլտնտեսությունների գրավոր կարգադրությունների հիման վրա՝ մարում են բանկին ունեցած նրանց պարտքերը, յերկարատև արտադրական վարկերի գծով։

Իր գրամական կարգադրությունների վրա կոլտնտեսությունը նշում է, թե ինչ նպատակի համար է ստանում անբաժանելի ֆոնդի միջոցները։

11. Բանկը կոլտնտեսության առաջին իսկ պահանջին և առանց վորևէ արգելքի, գումարներ է բաց թողնում և փոխանցումներ է կատարում անբաժանելի ֆոնդի հաշիվներից։

Չի թույլատրվում անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներում պարտքի մնացորդ ունենալը։

12. Կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներին արգելք դնել չի թույլատրվում (ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1935-թ. մարտի 27-ի վորոշումը)։

Արգելվում է բռնագանձել անբաժանելի ֆոնդի հաշիվներից զանազան գումարների պահանջներ, բացառությամբ այն դեպքերի՝ յերբ գոյություն ունեն դատական վորոշումներ՝ կապիտալ ներդրումների գծով Գյուղբանկից տրված յերկարատև վարկերի մասին։

13. Դատական մարմինների վորոշման հիման վրա՝ անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներից յերկարատև արտադրական վարկերը մարելու նպատակով, գումարների բռնագանձումները թույլատրվում են միայն անբաժանելի ֆոնդի հաշվում՝ դատական վորոշման ներկայացնելու մոմենտին գոյություն ունեցող միջոցների 70 տոկոսի սահմաններում։

Այն դեպքերում, երբ հաշվում յեղած միջոցների 70 տոկոսը չի ծածկում կոլտնտեսության դատական վորոշմամբ դուրս գրվող պարտքի գումարը, նրա հետագա մարումը կատարվում է նոր մուտքերի նույնպես 70 տոկոսի մասից, մինչև վերջնական հանգցնելը։

14. Արգելվում է կոլտնտեսությունների հաշիվներից դուրս գրել այն գումարները, վորոնք վերաբերում են կոլտնտեսականների պարտքերին։

15. Տեղեկանքներ կոլտնտեսությունների անբաժանելի հաշիվների դրության մասին կարելի յե տալ միայն կոլտնտեսությունների վարչություններին և վերստուգիչ հանձնաժողովներին, ինչպես նաև դատական մարմիններին՝ նրանց հատուկ գրավոր պահանջի հիման վրա։

16. Տարվա վերջին՝ կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի ոգին բարդվում է 8%։

17. Անբաժանելի ֆոնդերի շուրջը հաշվարկումներ կատարելու համար, Գյուղբանկը կոլտնտեսություններից վոչ մի կոպեկ վարձատրություն չի ստանում։

18. Կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի հաշիվներում կատարված գրանցումների մասին, կոլտնտեսություններին իրազեկ դարձնելու նպատակով, բանկը ամիսը մեկ անգամ ուղարկում է կոլտնտեսություններին իրենց հաշիվների քաղվածքները։

19. Բանկի բաժանմունքները պարտավոր են ապահովելու կոլտնտեսությունների անբաժանելի ֆոնդերի յրիվ ներդրումը բանկի հաշիվներում։

Այդ նպատակով բանկի բաժանմունքները հողբաժինների աջակցությամբ.

ա) Տանում են լայն բացատրական աշխատանք

բանկում անբաժանելի ֆոնդերի միջոցների պահպանման անհրաժեշտության ու նպատակահարմարության մասին, ոգտագործելով այդ նպատակով կոլտնտեսություններում կատարած իրենց այցելությունները՝ վարչ. նախագահների, վերստուգիչ հանձնաժողովների, հաշվետարների և կոլտնտեսական ակտիվի խորհրդակցությունները, ինչպես նաև մամուլը, ռադիոն և այլն։

բ) Դրամական մուտքի ու ելքի նախահաշիվները, կոլտնտեսությունների ընդհանուր ժողովների կողմից հաստատվելուց հետո, կնքում են կոլտնտեսությունների հետ հատուկ պայմանագրեր՝ դրամական անբաժանելի ֆոնդերի միջոցները բանկում պահելու համար, նշելով պայմանագրերում անդամների ընդհանուր ժողովի կողմից այդ միջոցները մուծելու համար հաստատված ժամկետները և գումարները։

գ) Հսկում են, որ կոլտնտեսությունները կատարեն իրենց վրա ըստ պայմանագրերի վերցրած պարտավորությունները։

Անբաժանելի ֆոնդերի վերաբերյալ հաստատված կարգի խախտման բոլոր դեպքերի, կամ այդպիսիները վոչ իրենց նպատակներին ոգտագործման դեպքերի հայտարերման մասին, բանկի բաժանմունքները հայտնում են կոլտնտեսությունների վերստուգիչ հանձնաժողովներին, Հողբաժիններին կամ ՄՏ-կայաններին, և նրանց աջակցությամբ աշխատանք են տանում սահմանելու համար կոլտնտեսություններին կատարելու իրենց վրա վերցրած պարտավորությունները։

20. Այն շրջաններում, վորտեղ Գյուղբանկը բա-

ժանմունքներ կամ տեսչական կետեր չունի, անբաժանելի ֆոնդերը Գյուղբանկի հաշիվներում ներգրավելու աշխատանքները, նույն կանոնների հիման վրա, կատարվում են Պետբանկի բաժանմունքների կողմից

II. ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՅՑ ՏԱԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

(Վերաբերում է միայն Գյուղբանկի բաժանմունքներին և տեսչական կետերին)։

21. Գյուղբանկի բաժանմունքները և տեսչական կետերը պարտավոր են օգնելու կոլտնտեսություններին՝ նրանց ֆինանսական տնտեսության և հաշվառման կազմակերպման գործում։ Այս օգնությունը պետք է կայանա հետևյալում։

ա) Բանկի բաժանմունքները մասնակցում են Հողբաժնում և ՄՏկայանում կոլտնտեսությունների դրամական մուտքի ու ելքի նախահաշիվները քննելու աշխատանքներին։

Այս գործում նրանք պետք է հատուկ ուշադրություն դարձնեն հետևյալ խնդիրներին։

1. Արդյոք ճիշտ է ցույց տրված նախահաշվում անբաժանելի ֆոնդերի հաշվի մնացորդը՝ տարվա սկզբին։

2. Նախատեսված և արդյոք դույլի իրացումից ոչնչացող, ինչպես նաև մուտքի վճարներից ազատվող մուտքը։

3. Ճիշտ են արդյոք հաշվի առնված դերիտորիական և կրեդիտորական պարտքերը։

4. Ճիշտ են արդյոք հաշվի առնված յուրքատուկ վարկերի վճարումները։

5. Կապիտալ ներդրումների պլանը նախահաշվում ապահովված և արդյոք համապատասխան միջոցներով։

6. Համապատասխանում են արդյոք կոտրվող հատկացումներն անրաժանելի ֆոնդերին, վարչա-տնտեսական ծախսերի վերաբերյալ նոր կանոնադրության պահանջներին։

Կոլտնտեսությունների կողմից ներկայացված մուտքի ու յուլքի նախահաշիվներում սխալներ հայտնաբերելու դեպքերում, բանկի բաժանմունքները հողբաժինների, ՄՏԿայանների ու կոլտնտեսությունների միջոցով ուղղել են տալիս այդպիսիները։

բ) Բանկի բաժանմունքները պետք է ոչնին հողբաժիններին՝ վերջինների կողմից կոլտնտեսությունների տարեկան հաշվետվությունները քննելու աշխատանքներին, ուշադրություն դարձնելով դրամական մուտքի ու յուլքի նախահաշիվների վերաբերյալ հարցերին։

գ) ՍՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1935 թ. մարտի 27-ի վարոշման կապակցությամբ, բանկի բաժանմունքներն անմիջականորեն մասնակցում են կոլտնտեսությունների ֆինանսների և հաշվառման ընթացիկ ստուգման աշխատանքներին, ինչպես նաև նրանց ամբողջ ֆինանսական գործունեությունը փաստացի ստուգ-

ժան յենթարկելու աշխատանքներին, որոնք կատարվում են Հողբաժինների կողմից նախապես մշակված և հաստատված պլանի համաձայն։

դ) Բանկի բաժանմունքը հայտնում է վերստուգիչ հանձնաժողովներին կոլտնտեսության հետ ֆինանսական-վարկային հարաբերություններ ունենալու ընթացքում նկատված ամեն տեսակի անտնտեսավարության և ֆինանսական դիսցիպլինայի խախտման դեպքերի մասին և իր ողջ աշխատանքը կոլտնտեսությունների հետ կազմակերպում է վերստուգիչ հանձնաժողովների լայն աջակցության վրա։

ե) Աջակցում է կոլտնտեսություններին՝ գրաժական մուտքի ու յելքի նախահաշիվները կազմելու և հաշվառումը կարգավորելու գործում։

զ) Ակտիվ մասնակցություն է ցույց տալիս կոլտնտեսությունների դերիտորական պարտքերը լուծարքի յենթարկելու գործին։ Բանկի բաժանմունքի աշխատակիցները կոլտնտեսություն այցելելիս, ինչպես նաև հասարակական տեսուչների միջոցով, ժանրամասնորեն պարզում են այդ պարտքերի չափը, նրա պատճառները և գոյացման ժամանակը՝ ըստ առանձին պարտապանների։ Կոլտնտեսություններին ոգնում են պետական, կոոպերատիվ և այլ կազմակերպությունների հետ իրենց հաշիվների ստուգման ընդունվառում, ոժանդակում են, վոր դատական և արբիտրաժ մարմիններում կոլտնտեսությունների պարտքերի գործերն արագ լուծարքի յենթարկվեն, իրենց վրա վերցնելով կոլտնտեսությունների պարտքերը գանձելու հանձնարարությունները, այդ գործում անհրաժեշտ դիպքերում ոգտվելով զեկավար, հսկող և դատական մարմինների աջակցությունից։

է) Աջակցում են կոլտնտեսության անպետք և չգործածվող գույքի հայտաբերման և իրացման աշխատանքներին։

ը) Հատուկ ուշադրություն են դարձնում կոլտնտեսություններում մշտական ֆինանսական ակտիվի ստեղծմանը (հասարակական տեսուչներ), երբ աշխատանքներում միշտ հենվելով նրա վրա և օգտագործելով առանձին հանձնարարությունների համար։

ԽՍՀՄ ԳՅՈՒՂԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ

(ՎԻՆՈՍՈՎ)

A 3674

ՀՍՍՌ ԳԻՏ. ... ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 2

Գլխ. խմբագիր՝ Ա. Մարուխյան
Տեխ-խմբագիր՝ Հ. Մուրադյան
Լեզվ. խմբագիր՝ Աբր. Գրիգորյան
Սրբագրիչ՝ Ցե. Հարությունյան
Գլավլիտի լիազոր Ս—457, հրատ. № 291, պատվ. № 25
1/2 տպագրական թերթ՝ 1 թերթում 38800 տպ.
Հանձնվել է արտադրության 36 թ. 10/I
Ստորագրված է տպագրելու 36 թ. 20/I

Գյուղհրատի տպարան, Երևան, Նալբանդյան 1

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.
FL0038401

[034]

A I/3674

[Арсв.

[Рос. 1940 г.